

โครงสร้างตลาดของธุรกิจรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

The market structure of resort business in Phu Ruea district Loei province

ธีรพงศ์ ศรีพรหมบุตร¹ จินตนา สมสวัสดิ์²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ปี 2556 ซึ่งรวบรวมมาจากหน่วยงานภาครัฐ เอกสาร งานวิจัย สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องและข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ในการศึกษาได้คำนวณหาค่าการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมด้วยวิธี Concentration Ratio (CR), Herfindahl-Hirschman Index (HHI) และ Comprehensive Concentration Index (CCI) รวมถึงการศึกษาเรื่องอุปสรรคในการเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ ความแตกต่างของบริการ พฤติกรรมการแข่งขันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

ผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างตลาดของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลยมีลักษณะเป็นตลาดผู้ขายน้อยรายชนิด Differentiated oligopoly มีการกระจุกตัวต่ำ ผู้นำตลาดมีอิทธิพลต่อตลาดน้อย มีอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดคืออุปสรรคทางด้านวัตถุดิบ อุปสรรคอันเนื่องมาจากการประหยัดต่อขนาด อุปสรรคทางการลงทุนและอุปสรรคทางการส่งเสริมการขาย มีความแตกต่างของบริการจากเอกลักษณ์ของแต่ละรีสอร์ท และในด้านพฤติกรรมการแข่งขันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมพบว่ากลยุทธ์ทางการตลาดที่ใช้กันมากคือ มุ่งเน้นการให้คุณภาพบริการ การสร้างความประทับใจในการให้บริการเพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้า กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความประทับใจ

คำสำคัญ: โครงสร้างตลาด การกระจุกตัว

Abstract

The study was focused on market structure of resort industry in Phu ruea District ,Loei Province. The study used secondary data including government agencies, printed materials and used primary data from the interview of entrepreneurs. Methodologies used in the study were Concentration Ratio (CR), Herfindahl-Hirschman Index (HHI) and Comprehensive Concentration Index (CCI) to analyze market concentration. Descriptive method was used to explain barriers to entry, product differentiation, competitive behavior among existing entrepreneurs and the way to develop the resort in Phu Ruea District, Loei Province.

The study is result indicated that market structure of resort industry in Phu Ruea is differentiated oligopoly because low level of market concentration. There are several barriers to entry the market-material, economies of scale barrier, capital barrier and promotion barrier. On competitive behavior study, preferable marketing strategies are emphasized on the quality and create impression.

Keywords: market structure, concentration

¹ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความเป็นมาของปัญหา

จังหวัดเลยตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนของประเทศไทย พื้นที่ทั้งหมด 11,424.612 ตารางกิโลเมตร หรือ 7,140,382 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 6.77 ของพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดเลยตั้งอยู่บนพื้นที่ราบสูงโคราช หรือที่เรียกกันว่า แอ่งสกลนคร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาในแนวทางทิศเหนือใต้ และจะมีพื้นที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขาที่ไม่ใหญ่มากนัก สลับกันอยู่ในแนวเทือกเขา มีสภาพภูมิประเทศที่งดงาม อากาศหนาวเย็นและเป็นจังหวัดที่เรียกว่าหนาวที่สุดของประเทศ อีกทั้งเป็นแหล่งเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ ถือได้ว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญอีกด้วย อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีอยู่ที่ประมาณ 26.1 องศาเซลเซียส และจะมีอุณหภูมิที่หนาวจัดในช่วงระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

กรมการท่องเที่ยว (2557) อุทยานแห่งชาติภูเรือ มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอภูเรือและอำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย อาณาเขตด้านทิศเหนืออยู่ติดกับประเทศลาว รูปพรรณสัณฐานของภูเรือมีรูปร่างลักษณะเหมือนเรือใหญ่บนยอดดอยสูงเป็นภูผาสีสนิมสดุดตาหินบางก้อนมีลักษณะเหมือนถูกปั้นแต่งไว้ ชาวบ้านเรียกว่า “กว้านสมอ” โดยรอบๆ จะเห็นยอดดอยเป็นขุนเขาน้อยใหญ่ใกล้เคียงเป็นผ้าขาวด้วยละอองน้ำหมอก ปกคลุมไว้ท่ามกลางป่าอันอุดมสมบูรณ์ มีเนื้อที่ประมาณ 120.84 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ป่าภูเรือประกอบด้วยทิวเขาสูงสลับซับซ้อนเรียงรายเป็นรูปต่างๆ น่าพิศวงสลับกับที่ราบเป็นบางส่วน สาเหตุที่ขนานนามว่า “ภูเรือ” เพราะมีภูเขาสูงหนึ่งมีชะง่อนผายื่นออกมาดูคล้ายลำเรือ และที่ราบบนยอดเขามีลักษณะคล้ายท้องเรือตลอดจนมีธรรมชาติและทิวทัศน์ที่สวยงาม เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็น

อุทยานแห่งชาติ (สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

ตารางที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554 - 2556

ปี	นักท่องเที่ยว	
	จำนวน(คน)	Δ(%)
2554	1,105,981	+ 5.89
2555	1,365,772	+ 23.49
2556	1,512,855	+ 10.77

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 2 รายได้จากการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2554-2556

ปี	รายได้	
	จำนวน(เงิน)	Δ(%)
2554	1,105,981	+ 5.89
2555	1,365,772	+ 23.49
2556	1,512,855	+ 10.77

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลที่เดินทางและพักอาศัยในสถานที่อื่นที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัยปกติเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อธุรกิจและเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ซึ่งเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่เกิน 1 ปี ในบรรดาธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจที่สำคัญที่เติบโตควบคู่ไปกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ ธุรกิจรีสอร์ท เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ย่อมส่งผลต่อความต้องการพักแรมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นธุรกิจรีสอร์ทจึงมีการเติบโตและมีการแข่งขันภายในตลาดที่สูงขึ้น เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาเกี่ยวกับธุรกิจการให้บริการด้าน (จังหวัดเลย, 2556)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดและการกระจุกของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการแข่งขันด้านราคาและด้านที่ไม่ใช่ราคา ของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาถึงโครงสร้างตลาดของธุรกิจรีสอร์ทในจังหวัดเลย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) จึงเป็นการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เพื่อศึกษาโครงสร้างตลาดและลักษณะของธุรกิจรีสอร์ท ได้แก่ บทบาทและความสำคัญของธุรกิจรีสอร์ท การแข่งขันของธุรกิจรีสอร์ท ใช้กลยุทธ์ในการดึงดูดผู้บริโภค และกลยุทธ์การแข่งขันด้านราคาและที่ไม่ใช่ด้านราคา

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบโครงสร้างตลาดของธุรกิจรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ต่อผู้ประกอบการรีสอร์ททั้ง 41 รีสอร์ท โดยมีข้อมูลด้านกายภาพและสภาพแวดล้อม ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงสภาพตลาด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้านี้ ได้ทำการสัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้น ราคาห้องพัก รายได้ของรีสอร์ท รวมไปถึงการวิจัยทางเอกสาร (Documentary research) อันได้แก่ ตำราเอกสารทางวิชาการ บทความทางวิชาการ รายงานประจำปี หนังสือพิมพ์ วารสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เลือกรวบรวม และนำเสนอในเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม 2556

การตรวจสอบข้อมูล

ภายหลังจากที่ได้ข้อมูลครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ มีประโยชน์ต่อการศึกษา เพื่อหาความน่าเชื่อถือของข้อมูลและคุณภาพของข้อมูล รวมทั้งผลสรุปของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลที่นำมาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างแหล่งข้อมูล หากแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ข้อมูลที่ได้จะเหมือนกันหรือไม่ เพื่อเป็นการยืนยันความเที่ยงตรงของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย พฤติกรรมในการแข่งขันทางด้านราคาและที่ไม่ใช่ทางด้านราคาของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

2. ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative method) สำหรับการศึกษารูปแบบการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย โดยใช้วิธีเปรียบเทียบ 3 วิธีคือ Concentration Ratio (CR), Herfindahl-Hirschman Index (HHI) และ Comprehensive Concentration Index (CCI) ประกอบการวิเคราะห์โครงสร้างตลาดอุตสาหกรรมรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

สูตรที่ใช้ในการคำนวณ

$$CR_n = \sum_{i=1}^n S_i / S$$

โดยที่

CR_n = ค่าการกระจุกตัวของหน่วยผลิต n หน่วย

S_i = ปริมาณการจำหน่ายของหน่วยผลิตที่ i (เมื่อ $i = 1, 2, 3 \dots, n$)

S = ปริมาณการจำหน่ายรวมทั้งหมด
ของอุตสาหกรรม

ถ้า CR_n มีค่าสูงแสดงว่า มีการกระจุกตัวสูง
มีค่า CR_n ต่ำแสดงว่า มีการกระจุกตัวต่ำ ดังนี้

ตารางที่ 3 เกณฑ์ในการวัดระดับดัชนี CR

CR อยู่ระหว่าง 0 – 0.30	กระจุกตัวต่ำ
CR อยู่ระหว่าง 0.31- 0.07	กระจุกตัวปานกลาง
CR อยู่ระหว่าง 0.71 – 1	กระจุกตัวสูง

ที่มา: วิไลวรรณ วรรณนิธิกุล, 2530, หน้า 389-392

$$HHI = \sum_i^n S_i^2$$

โดยที่

HHI = Herfindahl-Hirschman Index

S_i = สัดส่วนของส่วนครองตลาดของ
หน่วยผลิตที่ 1

เมื่อ $i = 1, 2, 3, \dots, n$

ดัชนี HHI จะมีค่าอยู่ระหว่าง $1/n$ ถึง 1 ดังนั้น
ถ้าค่า HHI มีค่าน้อยแสดงว่าตลาดมีการกระจุกตัวต่ำ
การแข่งขันสูง ดังนี้

ตารางที่ 4 เกณฑ์ในการวัดระดับดัชนี HHI

HHI อยู่ระหว่าง 0 – 0.30	กระจุกตัวต่ำ
HHI อยู่ระหว่าง 0.31- 0.07	กระจุกตัวปานกลาง
HHI อยู่ระหว่าง 0.71 – 1	กระจุกตัวสูง

ที่มา: วิไลวรรณ วรรณนิธิกุล, 2530, หน้า 389-392

$$CCI = S_i + \sum_{j=2}^n S_j^2 [1+(1-S_i)]$$

โดยที่

CCI = Comprehensive Concentration
Index

S = สัดส่วนการครองตลาด

i = บริษัทที่มีสัดส่วนการครองตลาด
มากที่สุด

j = บริษัทที่มีสัดส่วนการครองตลาด
รองลงมาตามลำดับ

n = จำนวนบริษัททั้งหมดใน
อุตสาหกรรม

ค่าของ CCI จะมีค่าอยู่ระหว่าง 1 และ $1/n$ นั่น
คือ $1 < CCI < 1/n$ ในกรณีที่ไม่มีหน่วยผลิตเดียวในตลาดค่า
ของ CCI = 1 หมายถึง ตลาดผูกขาด ถ้าหน่วยทุกหน่วย
มีขนาดเท่ากันค่า CCI = $1/n$ หมายถึง ตลาดแข่งขัน
สมบูรณ์ ดังนี้

ตารางที่ 5 เกณฑ์ในการวัดระดับดัชนี CCI

CCI อยู่ระหว่าง 0–0.30	ผู้นำตลาดมีอิทธิพลต่อตลาดต่ำ
CCI อยู่ระหว่าง 0.31-0.07	ผู้นำตลาดมีอิทธิพลต่อตลาด ปานกลาง
CCI อยู่ระหว่าง 0.71–1	ผู้นำตลาดมีอิทธิพลต่อตลาดสูง

ที่มา: วิไลวรรณ วรรณนิธิกุล, 2530, หน้า 389-392

ผลการวิจัย

จากการศึกษาธุรกิจรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ
จังหวัดเลย จากทั้งหมด 41 รีสอร์ท ไม่มีผู้นำตลาดอย่าง
ชัดเจน ลักษณะธุรกิจเป็นแบบตลาดผู้ขายน้อยราย
(Oligopoly) ประกอบด้วยรีสอร์ทรายใหญ่ จำนวน 6
รีสอร์ท ได้แก่ ชัชฎาแกรนด์รีสอร์ท ภูदारารีสอร์ท ภูเรือ
ชาเลท์ ภูเรือรีสอร์ท ภูเรือบุษบารีสอร์ท และวรัญญา
รีสอร์ท ซึ่งมีส่วนแบ่งการตลาดรวมกันเกินแล้วเกินกว่า
ร้อยละ 59.75 ของรีสอร์ททั้งหมดในอำเภอภูเรือ จังหวัด
เลย โดยภูदारารีสอร์ท ครองส่วนแบ่งการตลาดอันดับ 1
โดยที่ วรัญญารีสอร์ท และชัชฎาแกรนด์รีสอร์ท ได้
พยายามแข่งขันกันได้ส่วนแบ่งตลาดในอันดับ 2 และ 3

ตามลำดับ ตลาดของธุรกิจรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ยังคงเป็นที่พักผ่อนตากอากาศเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมค่อนข้างสูงนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาพักผ่อนต้องการความสงบและเป็นส่วนตัว และสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

ผลการวิเคราะห์ดัชนีที่ใช้วัดค่าการกระจุกตัวของธุรกิจรีสอร์ท

1. Concentration Ratio เป็นการวัดค่าการกระจุกตัวโดยคำนวณจากสัดส่วนการครองตลาดของผู้ประกอบการรีสอร์ทรายใหญ่ 4 อันดับแรก คือ ภูดารารีสอร์ท วรรณวารีสอร์ท ช้างาแกรนด์รีสอร์ท ภูเรือบุษบารีสอร์ท ตามลำดับ เปรียบเทียบกับรีสอร์ททั้งหมดในอำเภอภูเรือ จากการศึกษาพบว่า มีสัดส่วนการกระจุกตัวอยู่ที่ 0.59 แสดงว่ามีค่าการกระจุกตัวปานกลาง

2. Herfindahl-Hirschman Index เป็นดัชนีวัดการกระจายของจำนวนและขนาดของธุรกิจรีสอร์ททั้งหมดในอำเภอภูเรือ จากการศึกษาพบว่า ดัชนี HHI มีค่า 0.2314 แสดงว่ามีค่าของการกระจุกตัวต่ำ มีการแข่งขันสูง

3. Comprehensive Concentration Index เป็นการวัดค่าของภูดารารีสอร์ท ซึ่งเป็นรีสอร์ทผู้นำตลาดว่ามีอิทธิพลต่อตลาดธุรกิจรีสอร์ทในอำเภอภูเรืออย่างไร จากการศึกษาพบว่า ดัชนี CCI มีค่าอยู่ที่ 0.5166 แสดงว่า ภูดารารีสอร์ท มีอิทธิพลต่อตลาดธุรกิจรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ ต่ำ หรือ มีอิทธิพลต่อตลาดธุรกิจรีสอร์ทน้อย

สรุปได้ว่าโครงสร้างตลาดของรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลยเป็นตลาดแบบผู้แข่งขันน้อยราย

ผลการวิเคราะห์อุปสรรคในการเข้ามาใหม่ในตลาด (The threat of new entrants to the market)

ปัจจัยหลายประการที่เป็นอุปสรรคในการเข้ามาสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ในอุตสาหกรรมโรงแรมในจังหวัดเลย ได้แก่ อุปสรรคทางด้านวัตถุดิบ ผู้ประกอบการ

รายเดิมจะสามารถจัดหาวัตถุดิบได้ง่ายและราคาถูกกว่าผู้ประกอบการรายใหม่ เพราะมีประสบการณ์ในการจัดซื้อ มากกว่า จึงทำให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในตลาดเดิมได้เปรียบ อุปสรรคอื่นเนื่องมาจากการประหยัดต่อขนาด เกิดจากการผลิตสินค้าเป็นจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำ มักจะเกิดกับผู้ประกอบการรายเดิมที่มีส่วนแบ่งตลาดมากอยู่ก่อนและครองตลาดมานาน อุปสรรคทางการลงทุน ธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่มีระยะเวลาของการคืนทุนนาน และเป็นธุรกิจที่ต้องใช้เงินทุนในระดับสูง ดังนั้นการเข้าสู่ธุรกิจของผู้ประกอบการรายใหม่จึงต้องทำการวิเคราะห์ และประเมินศักยภาพ ทั้งการตลาดและสถานะภาพของรีสอร์ทมาเป็นอย่างดี เพื่อจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนและอุปสรรคทางการส่งเสริมการขาย ผู้ประกอบการรายเดิมจะมีเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการทำตลาดมากกว่า ดังนั้นผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้ามาทำการตลาดในอุตสาหกรรมนี้จะต้องใช้ความสามารถและเงินทุนจำนวนมากในการเข้าทำตลาดในช่วงเริ่มต้นของการเข้าสู่ตลาดธุรกิจ

พฤติกรรมในการแข่งขันทางด้านราคาและที่มีใช้ทางด้านราคา

พฤติกรรมการแข่งขันทางด้านราคา รีสอร์ทส่วนใหญ่จะแข่งขันกันโดยการตั้งราคาห้องพักไว้หลากหลายสำหรับกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกัน เช่น อัตราค่าห้องพักสำหรับข้าราชการ อัตราค่าห้องพักสำหรับบริษัท นำเที่ยว ซึ่งอัตราค่าบริการเหล่านี้มักมีราคาต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ตั้งแต่แรก ซึ่งมีราคาที่สูงที่สุดและมักจะคิดกับลูกค้าที่ไม่ได้จองมาล่วงหน้า มีการใช้กลยุทธ์การลดราคาทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นการลดราคาเมื่อถึงช่วงเวลาที่มิใช่ใช้บริการน้อย (Low season) และการลดราคาแบบจัดแพ็คเกจสำหรับผู้ที่ใช้บริการห้องพักพร้อมกับห้องสัมมนา

ตารางที่ 6 ส่วนลดสำหรับข้าราชการ หน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ

ชื่อ	ส่วนลดสำหรับข้าราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
ข้าหลวงแกรนด์รีสอร์ท	ลด 10%
ภูตารารีสอร์ท	ลด 10%
ภูเรือชาเล่ย์	ลด 10%
ภูเรือรีสอร์ท	ลด 10%
ภูเรือขุนบารีสอร์ท	ลด 10%
วชิรญารีสอร์ท	ลด 10%

ที่มา: ผู้ประกอบการรีสอร์ท

ตารางที่ 7 การลดราคาในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมา
ใช้บริการน้อย

ชื่อ	ส่วนลด
ข้าหลวงแกรนด์รีสอร์ท	ลด 50%
ภูตารารีสอร์ท	ลด 50%
ภูเรือชาเล่ย์	ลด 50%
ภูเรือรีสอร์ท	ลด 50%
ภูเรือขุนบารีสอร์ท	ลด 40% - 60%
วชิรญารีสอร์ท	ลด 40% - 60%

ที่มา: ผู้ประกอบการรีสอร์ท

ตารางที่ 8 ความแตกต่างของประเภทห้องพัก

ชื่อ	จำนวนห้องพัก
ข้าหลวงแกรนด์รีสอร์ท	37
ภูตารารีสอร์ท	56
ภูเรือชาเล่ย์	33
ภูเรือรีสอร์ท	50
ภูเรือขุนบารีสอร์ท	55
วชิรญารีสอร์ท	50

ที่มา: ผู้ประกอบการรีสอร์ท

พฤติกรรมการแข่งขันที่ไม่ใช่ราคา รีสอร์ทส่วนใหญ่จะเน้นการให้คุณภาพที่คุ้มค่าเหมาะสมกับราคาขาย และสร้างความประทับใจในการให้บริการส่งเสริมการขายร่วมกับหน่วยงานราชการ องค์กรและบริษัทต่างๆ เพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้า หาลูกค้ากลุ่มใหม่ๆ จากแหล่งตลาดที่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมการขายมากนัก สร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าเดิมเพื่อให้เกิดความประทับใจและกลับมาใช้บริการอีก เสริมสร้างความรู้ และพัฒนาทักษะความชำนาญให้บุคลากร ปรับปรุงการให้บริการ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาทำให้ผู้ศึกษาทราบว่า โครงสร้างตลาดของรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย นั้นเป็นตลาดแบบผู้แข่งขันน้อยราย ผู้ศึกษาเห็นว่าการเข้าไปแข่งขันของผู้ประกอบการรายใหม่นั้นมีกำแพงหลายชั้น ในการเข้าไปสู่อุตสาหกรรมในหลายๆ ด้าน ผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้าสู่ธุรกิจ ต้องคำนึงถึงอุปสรรคในด้านเงินทุน และอุปสรรคเรื่องทำเลที่ตั้งของรีสอร์ทที่มีอยู่เดิม ผู้ประกอบการรายใหม่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งของรีสอร์ทว่า จะสร้างความได้เปรียบและสามารถแข่งขันกับรีสอร์ทที่มีอยู่เดิมได้มากน้อยเพียงใด วีระ ว่องมงคลเดช (2548)

สรุปผลการวิจัย

1. จากข้อมูลสรุปผลการศึกษาโครงสร้างตลาดจะได้ผลสรุปว่า โครงสร้างตลาดของรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย มีลักษณะเป็นตลาดผู้ขายน้อยราย โดยเป็นประเภท Differentiated oligopoly เนื่องจากการอุปสรรคในการเข้า-ออกในตลาดมีปัจจัยหลายอย่างเป็นอุปสรรค และการตัดสินใจของผู้ขายรายหนึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ขายรายอื่นๆ

2. จากการศึกษาพฤติกรรมด้านราคาและไม่ใช่ราคา ของรีสอร์ทในอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย พบว่าในด้านราคา มีการแข่งขันกันในด้านของราคาห้องพัก มีการใช้กลยุทธ์ทางด้านราคาเข้ามาช่วยในแข่งขัน รวมไปถึงการใช้การลดราคาโดยการซื้อบริการแบบเป็นแพ็คเกจ และในส่วนของกลยุทธ์การแข่งขันด้านที่ไม่ใช่ราคา จะให้ความสำคัญไปที่เรื่องของบริการเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาโครงสร้างตลาดพบว่าโครงสร้างตลาดเป็นแบบตลาดผู้ขายน้อยราย เป็นตลาดที่มีการแข่งขันสูง ดังนั้นผู้ประกอบการรีสอร์ทจะต้องเน้นการใช้แนวคิดทางการตลาด โดยนำเสนอบริการและผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกันเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่มีความต้องการแตกต่างกันและจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของรีสอร์ท ใช้การตั้งราคาสำหรับกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกันไป และเน้นไปที่การสร้างภาพลักษณ์ให้กับรีสอร์ท มีการปรับปรุงห้องพักอยู่เสมอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในบริการให้แก่ผู้ให้บริการ นอกจากนี้สำหรับรีสอร์ทที่มีลูกค้าเดิมที่มีความภักดีอยู่แล้วก็จำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงด้านบริการต่างๆ ให้สามารถตอบสนองความต้องการแล้วสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าที่มีอยู่ให้มากยิ่งขึ้นอีกด้วย

2. ด้านกลยุทธ์การตลาดด้านผลิตภัณฑ์ผู้ประกอบการธุรกิจรีสอร์ทโดยเฉพาะผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้าสู่ธุรกิจ ควรให้ความสำคัญกับทำเลที่ตั้งของรีสอร์ทซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ส่วนกลยุทธ์ด้าน

การจัดรวมผลิตภัณฑ์ควรมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดให้ลูกค้ามาใช้บริการ ด้านราคาผู้ประกอบการควรใช้กลยุทธ์การตั้งราคาหลายราคาสำหรับกลุ่มลูกค้าที่แตกต่างกัน ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย รีสอร์ทควรบริการรับรองห้องพักผ่านตัวแทนจำหน่ายและเว็บไซต์การจองที่พักแรมต่างๆ ด้านการส่งเสริมการตลาดรีสอร์ทควรเน้นการใช้พนักงานขายเพื่อเสนอขายบริการต่างๆ ตั้งแต่ระบบการคัดเลือกเพื่อให้ได้พนักงานที่มีความสามารถและเหมาะสมกับงาน รวมถึงมีการอบรมและพัฒนาพนักงานที่มีอยู่เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริการ

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยว, กรม. (2557). **จังหวัดเลย**. <<http://tourism.go.th/>> (1 สิงหาคม).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, สำนักงาน. (2556). **สำนักงานเลย และสมาคมผู้ประกอบการท่องเที่ยวจังหวัดเลย**. <<http://thai.tourismthailand.org/>> (1 ตุลาคม).
- เลย, จังหวัด. (2556). **สำนักงานสถิติ**. <<http://loeimots.go.th/>> (1 ตุลาคม).
- วิไลวรรณ วรรณนิธิกุล. (2530). **เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและทฤษฎีต้นทุน** หน่วยที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วีระ ว่องมงคลเดช. (2548). **โครงสร้างตลาดและกลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจโรงแรม : กรณีศึกษา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.